

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Græsk og Nordisk Mythologi for Ungdommen

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Græsk og Nordisk Mythologi for Ungdommen", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 147. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1847_874-txt-shoot-idm8235.pdf (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Hermod og Thøk.

Da *Aserne*, stumme af Sorg, stod som forstenede paa Banetuen over *Balders* Lig, da var *Frigga* den Første, som kom til Besindelse, tog Ordet og udbød sin Hyllest og Naade til hvem der vilde ride til *Hel* og byde hende Løsepenge for *Balder*. Det Ærende paatog sig da strax En af *Odins* Tjenere, *Hermod* hin Rappe, som ogsaa paa *Sleipner* kom til Vei-Ende, og stræbde at røre *Hels* Hjerter med Beskrivelsen af den almindelige Sorg, der var i Verden over *Balders* Død. *Hel* gav da ogsaa sit Minde til, at *Balder* maatte komme igien, naar virkelig *Alting* i Verden, baade Levende og Dødt, vilde græde for ham. Desaaarsag sendte nu *Aserne* Bud til alle Vætter om at græde for *Balder*, og fik Ja af dem Alle, paa en gammel Hex nær, ved Navn *Thøk*, som sad tværet i sin Hule og brummede:

148 *Thøk* kun græder med tørre Øine
For *Balders* Skæbne og Banesaar,
Mig han ei baader, bleg eller rød,
Hel, som har ham, beholde ham kun!

Herved var da intet videre at gjøre, men *Hermod* havde dog ikke blot seet *Balder* og *Nanna* i Helhjem, men ogsaa hjembragt Vennegaver, fra *Balder* nemlig Ringen *Drypner* til *Odin*, og fra *Nanna* et Slør til *Frigga*.

Dette Sagn i *Gylfelegen* finder vi ikke mindste Spor til i *Eddasangene*, hvor *Vegtams-Kviden* derimod beskriver et *Helrid* af *Odin* selv før *Balders* Død, hvorved han opmaner *Hels* Moder *Angerbode* (Ulykkesfuglen) og faaer af hende Vished om, at *Balder* kan ikke reddes, men skal blodig hevnes, og dette *Odins* *Helrid*, seer man strax, vilde gjøre *Hermods* utænkeligt, men det kan mythologisk ikke forsvare sig selv, da *Asernes* *Tryghed* efter Vætternes Edtagelse er hævet over al Tvivl. *Vegtams-Kviden* er følgelig, som alle *Kviderne*, fra *Mid-Odins* Tid, eller fra vor hedenske Middelalder, da *Aserne* maatte færdes, som Præsterne syndes, og *Hermods*-Sagnet er ganske anderledes poetisk, men er desuagtet yngre, som alle Forsøg paa at blæse Liv i de afdøde Guder.

I sit Slags, som en *Frihaands-Tegning* af Sorgen over *Balder*, er imidlertid *Hermods*-Sagnet en Perle, opfisket fra Dybet, thi trods den klare Umulighed prøver *Hjertet* dog altid engang paa at græde sine Kiære op af Graven, og naar *Aanden* staaer bi, vin¹⁴⁹der det altid derved et dyrebart *Minde* og den Overbeviisning, at sad kun ikke Hexen *Ligegyldighed* i en Krog og græd med tørre Øine, da vilde *Yndlingens* *Gienkomst* ei heller findes umulig.

Denne Betragtning behøve vi nu blot at udvide til et *Folkefærds* Graad for sin *Guldalder*, som gjenføder *Aanden* med *Billedsproget*, da seer vi allevegne *Hermod* ride til *Hel* paa *Sleipner* og komme tilbage med Ringen og Sløret og med den Trøst, at svarer kun *Savnet* virkelig til *Tabet*, da skal selv det Umulige findes muligt.

Udvide vi endelig Synet til *Menneske-Slægtes* Graad for sit Paradis, da giennemtoner det ikke blot den *Christne Kirke*, at der har fundet et guddommeligt *Helrid* Sted, hvorfra Hjemkomsten var en Triumph, men i denne Kirkes Historie efter Middelalderen seer vi i *Morten Luther* en lyslevende *Hermod*, paa hvem vi kan anvende det Nordiske Sagn fra Først til Sidst.

Hvad nu ellers *Hermods* mythiske Personlighed angaaer, da lader Udtrykket "Odins Tjener" den meget ubestemt, og det nytter ikke, at *Skalda* vil mynte en *Odins-Søn* af ham, da den ikke engang har en *Moder* til ham, men af *Hyndla-Sangen* og især af *Bjovulfs-Drapen* seer vi, han i de ældgamle Sagn har været en *Nordisk Helt*, som dog ikke svarede til de store Forventninger, man havde gjort sig om ham, og endte sørgelig sine Dage i *Jettevold*, saa dette har oprindeligt været hans *Helrid*, hvortil den senere *Skjald* 150har givet ham modent Ærende, og hvorfra han har stræbt at føre ham med Æren tilbage. Hvad Hjemmel *Eivind Skaldaspilder* har havt for at lade *Hermod* følges med *Brage* ud af *Valhal* for at modtage *Hakon Adelsteen*, kan det vel synes latterligt at spørge om, da det kun er med en aldeles uhjemlet Fripostighed, han viser *Hakon* til *Valhall*, men man tør dog vel deraf slutte, at *Hermod* saavel som *Brage* har havt ret egenlig poetisk Navnkundighed.